

ORZECZENIE

Dnia (...) roku

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
w składzie:

Przewodniczący: **Radca Prawny Grzegorz Koksanowicz**

Sędziowie: **Radca Prawny Urszula Nieborak**
 Radca Prawny Jerzy Piskorski

Protokolant: **Katarzyna Sobolewska- Rubaj**

w obecności Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
Radcy Prawnego **Patrycji Kozłowskiej - Kalisz**

wskutek uwzględnienia w dniu (...) roku wniosku o wydanie orzeczenia i wymierzenie określonej kary dyscyplinarnej złożonego przez radcę prawnego (...), urodzonego (...) roku w Lublinie, syna (...) i (...), zamieszkałego (...), ul. (...) obwinionego o to, że :

w dniu (...) r. składając zeznania w charakterze świadka na rozprawie przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie sygn. akt II C (...) ujawnił informacje objęte tajemnicą zawodową, tj. o których dowiedział się jako pełnomocnik (...) w związku z reprezentowaniem jej wobec pozostałych wspólniczek spółki cywilnej (...) - (...) i (...), a dotyczące prowadzonych pomiędzy wspólniczkami uzgodnień co do podziału ruchomości, miejsca archiwizacji dokumentacji medycznej zlikwidowanej spółki oraz okoliczności związanych z zawarciem umowy z (...),

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) w zw. z art. 9 i art. 12 ust. 1 – 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

I. uznaje Obwinionego radcę prawnego (...) winnego tego, że w dniu (...) r. składając zeznania w charakterze świadka na rozprawie przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie sygn. akt II C (...) ujawnił informacje objęte tajemnicą zawodową, tj. o których dowiedział się jako pełnomocnik (...) w związku z reprezentowaniem jej wobec pozostałych wspólniczek spółki cywilnej (...) - (...) i (...), a dotyczące prowadzonych pomiędzy wspólniczkami uzgodnień co do podziału ruchomości, miejsca archiwizacji dokumentacji medycznej zlikwidowanej spółki oraz okoliczności związanych z zawarciem umowy z (...), kwalifikując ten czyn jako popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 w zw. z art. art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) w zw. z art. 9 i art. 12 ust. 1 – 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za to na podstawie. art. 64 ust. 1 w zw. z art. art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) w zw. z art. 9 i art. 12

ust. 1 – 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego wymierza Obwinionemu radcy prawnemu (...) karę pieniężną w kwocie 4800 zł.(cztery tysiące osiemset złotych)

II. na podstawie art. 65 ust. 2a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) orzeka wobec Obwinionego radcy prawnego (...) karę dodatkową zakazu wykonywania patronatu na czas trzech lat;

III. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) zasądza od Obwinionego radcy prawnego (...) na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie koszty postępowania dyscyplinarnego w wysokości 1151,00 zł. (słownie : jeden tysiąc sto pięćdziesiąt jeden złotych)

Przewodniczący

Członkowie

Grzegorz Koksanowicz

Urszula Nieborak

Jerzy Piskorski

Pouczenie :

1. Stosownie do treści przepisu art. 70⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.). „ [...] Uzasadnienia nie sporządza się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia. Orzeczenie doręcza się z urzędu stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości.” [...]

2. Zgodnie z art. 70⁴ ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.). „ [...] W przypadkach, o których mowa w ust. 2, uzasadnienie sporządza i doręcza się na wniosek strony lub Ministra Sprawiedliwości, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia „ [...] .

3. Na podstawie art. 70⁴ ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.). „ [...] Od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie dyscyplinarne odwołanie przysługuje stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości w terminie czternastu dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia albo postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania. „ [...]]

UZASADNIENIE

Na podstawie materiału dowodowego ujawnionego w trybie art. 387 § 4 kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych na rozprawie w dniu (...) r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił następujący stan faktyczny:

(...), (...) i (...) prowadziły od (...)roku spółkę cywilną (...), której przedmiot działalności obejmował świadczenie podstawowej opieki zdrowotnej. Wyrokiem Sądu Rejonowego (...) z dnia (...) roku spółka ta została rozwiązana (wyrok uprawomocnił się (...) roku) (dowód: zeznania świadka (...) k – 35-38, kopia pozwu o zastępcze oświadczenie woli z dnia (...) r. k –). Wobec zaprzestania działalności spółki (...) i jej rozwiązania, pojawił się problem podziału majątku pozostałego po tej spółce,

sporządzenia wykazu inwentarza, ustalenia jego wartości i dokonania rozliczeń, a w szczególności zaś problem podziału i archiwizacji dokumentacji medycznej pacjentów spółki. Sprawa ta wymagała decyzji i ustaleń byłych wspólniczek tj. (...), (...) i (...). W tym właśnie celu na początku (...) roku odbyło się w byłej siedzibie spółki (...) spotkanie, w którym wzięli udział: radca prawny (...) w imieniu (...), (...) wraz z mężem oraz (...) wraz z mężem. Wspólniczka (...) była na tym spotkaniu nieobecna, a w jej imieniu i na podstawie udzielonego przez nią pełnomocnictwa obecny był Obwiniony radca prawny (...) (dowód: zeznania świadka (...) k- ..., wyjaśnienia Obwinionego (...) k -... , pismo z dnia (...) r. k - ...). Przedmiotem tego spotkania było w szczególności ustalenie zasad podziału majątku trwałego spółki, w oparciu o spis inwentarza otrzymany z biura rachunkowego, dokonanie ustaleń, jakie składniki przypadają poszczególnym wspólniczkom i jaka jest ich wartość do celów księgowości. Na spotkaniu tym omawiano także kwestie podziału i archiwizacji dokumentacji medycznej pacjentów po zlikwidowanej spółce (dowód: zeznania świadka (...) k -....). Po tym spotkaniu Obwiniony radca prawny (...), występując jako pełnomocnik (...), kierował w jej imieniu pisma do p. (...), przedstawiając stanowisko swojej mocodawczyni w spornych kwestiach (dowód: pismo z dnia (...)r., k - 49 wraz z załącznikami k - ...). Obwiniony radca prawny (...) sporządził w imieniu swojej mocodawczyni (...) projekt porozumienia co do podziału majątku po zlikwidowanej spółce i wystosował do (...) w imieniu (...) wezwanie do złożenia podpisu na poleceniu zapłaty za archiwizację dokumentacji medycznej – dla firmy (...) (dowód: pismo z dnia 5 lipca 2013r., k - wraz z załącznikami k - ...). Wobec braku porozumienia pomiędzy byłymi wspólniczkami, dotyczącego podziału i zasad archiwizacji dokumentacji medycznej, Obwiniony radca prawny (...), reprezentując (...) wniósł do Sądu Rejonowego (...) pozew z dnia (...)r. przeciwko (...) o zastępcze oświadczenie woli; sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą sygn. akt I C (...). W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki Obwiniony (...) powoływał się na uzgodnienia zapadłe na spotkaniu w (...) r., a które miały dotyczyć archiwizowania dokumentów w spółce (...) i kosztów tej archiwizacji (dowód: pozew z dnia (...) r., k -...., pełnomocnictwo k- 17verte). Na pierwszej rozprawie przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie I C (...), która odbyła się w dniu (...)r. w imieniu powódki (...) stawiał się radca prawny (...), składając jednocześnie dokument o odwołaniu pełnomocnictwa w dniu (...) r. radcy prawnemu (...) oraz składając podpisane przez siebie pismo procesowe z dnia (...) r. wraz z wnioskami dowodowymi. Jednym z wniosków dowodowych zgłoszonych w piśmie z dnia (...) r. i podtrzymanych na rozprawie w dniu (...) r. był wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka radcy prawnego (...) na okoliczności: prowadzonych pomiędzy byłymi wspólniczkami spółki (...) spółki cywilnej (...), (...), (...) uzgodnień co do miejsca archiwizacji dokumentacji medycznej zlikwidowanej spółki oraz okoliczności związanych z zawarciem umowy z (...) (dowód: pismo z wnioskami dowodowymi z dnia (...)r. k- protokół rozprawy

z dnia (...) r. w sprawie sygn. akt I C (...) k-). W uzasadnieniu pisma procesowego z dnia (...)r. radca prawny (...) wskazał szczegółowo okoliczności, które miałyby być przedmiotem dowodzenia za pomocą zeznań świadka (...). Dotyczyły one okoliczności, o których Obwiniony (...) dowiedział się jako pełnomocnik (...) w związku z reprezentowaniem jej wobec pozostałych wspólniczek spółki cywilnej (...)- (...) i (...), w szczególności na spotkaniu w dniu (...)r., a dotyczących prowadzonych pomiędzy wspólniczkami uzgodnień co do podziału ruchomości, miejsca archiwizacji dokumentacji medycznej zlikwidowanej spółki oraz okoliczności związanych z zawarciem umowy z (...) (dowód: pismo z wnioskami dowodowymi z dnia (...)r. k-, protokół rozprawy z dnia (...) r. w sprawie sygn. akt I C (...) k-, zeznania (...) k –). Obwiniony radca prawny (...) złożył w dniu (...) r. na rozprawie przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie sygn. akt I C (...) zeznania na w.w. okoliczności, tj. o których dowiedział się będąc pełnomocnikiem (...) i reprezentując ją wobec pozostałych wspólniczek (...). Tym samym Obwiniony radca prawny (...) złożył na rozprawie w dniu (...)r. zeznania na okoliczności objęte tajemnicą zawodową radcy prawnego (dowód: protokół rozprawy z dnia (...) r. w sprawie sygn. akt I C (...) k-, wyjaśnienia obwinionego (...) k –, zeznania (...) k –).

Powyższy stan faktyczny Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił na podstawie dowodów z dokumentów ujawnionych w trybie art. 387 § 4 kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w trakcie rozprawy w dniu (...) r. znajdujących się w aktach sprawy na kartach: k pismo z wnioskami dowodowymi z dnia (...)r. w sprawie I C (...), k –..... protokół rozprawy z dnia (...) r., k -.....-pозew o zastępcze oświadczenie woli z dnia (...)r., k – ...verte - pełnomocnictwo, k –-protokół rozprawy z dnia (...)r., k – ..pismo z dnia (...) r., k –, k -, k –, k - -projekt porozumienia z dnia (... r. wraz z załącznikami, pismo z dnia (...) r. w sprawie sygn. akt I C (...) k -, k – pismo z dnia (...)r., k - ...oświadczenie z dnia (...) r., k –protokół rozprawy z dnia (...) r. w sprawie I C (...), a także na podstawie wyjaśnień obwinionego (...) (k –) oraz zeznań świadka (...) (k –).

Obwiniony (...) w dochodzeniu przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym przyznał, że złożył zeznania w charakterze świadka w sprawie sygn. akt. I C (...) przed Sądem Rejonowym (...) w dniu (...) r. I C (...) potwierdził też, że wcześniej był pełnomocnikiem p. (...) i reprezentował ją wobec pozostałych wspólniczek spółki cywilnej (...) (k-).

W dniu (...) r. d do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynął wniosek Obwinionego radcy prawnego (...) o dobrowolne poddanie się karze. Składając wniosek Obwiniony radca prawny (...) przyznał się do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 9 i 12 ust. 1 – 4

Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i wniósł o orzeczenie kary dyscyplinarnej w postaci upomnienia. Uzasadniając złożony wniosek Obwiniony wskazywał, że bezspornym jest iż zeznania w charakterze świadka na rozprawie przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie Sygn. akt II C (...) złożył wyłącznie na prośbę i za zgodą byłej klientki (...). Sposób podziału majątku spółki był znany szerokiemu kręgowi osób trzecich, które również składały w tym postępowaniu sądowym zeznania w charakterze świadków na takie same okoliczności jak Obwiniony a ponadto nigdy nie świadczył pomocy prawnej na rzecz samej spółki jak również pozostałych wspólniczek. Kierując się jednak obecną linią orzecniczą Sądu Najwyższego i Sądów Dyscyplinarnych, która rozciąga obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej na wszelkie informacje powzięte przez radcę prawnego w związku ze świadczeniem pomocy prawnej bez względu na ich doniosłość jak i krąg osób posiadający o nich wiedzę, jednocześnie zachowując fachowemu pełnomocnikowi zachowanie tych informacji w tajemnicy pomimo zgody, a nawet na prośbę klienta o ich ujawnienie Obwiniony przyznał się do zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego i wniósł o orzeczenie kary dyscyplinarnej w postaci upomnienia jako adekwatnej w wymiarze co do doniosłości przewinienia dyscyplinarnego zaś z drugiej strony odniesie należyty skutek prewencyjny i nie odbiega ona od wysokości kar dyscyplinarnych orzekanych w innych sprawach o zbliżonym stanie faktycznym.

Wniosek Obwinionego złożony w terminie określonym w art. 387 § 1 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych przed rozpoczęciem rozprawy został stosownie do przepisu art. 387 § 5 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych rozpoznany przez Sąd na rozprawie w dniu (...) r.

Rzecznik Dyscyplinarny w trakcie rozprawy sprzeciwił się zaproponowanej przez Obwinionego w złożonym wniosku karze upomnienia jako niewspółmiernie niskiej i nie pozwalającej w ocenie Rzecznika na osiągnięcie celów postępowania dyscyplinarnego. W ocenie Rzecznika karą adekwatną do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego jest kara określona w art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych tj. kara pieniężna, której wysokość zaproponował jako trzykrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego oraz wniósł o orzeczenie kary przewidzianej w przepisie art. 65 ust. 2a ustawy o radcach prawnych tj. zakazu wykonywania patronatu na czas trzech lat.

Obwiniony radca prawny (...) na rozprawie w dniu (...) r. po uprzednim pouczeniu przez Sąd o treści przepisu art. 387 § 2 kodeksu postępowania karnego wyraził zgodę na zmianę (modyfikację) warunków ukarania zawartych w złożonym wniosku o dobrowolne poddanie się karze z kary upomnienia na karę pieniężną w wysokości zaproponowanej przez Rzecznika Dyscyplinarnego tj. trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz na wymierzenie kary zakazu wykonywania patronatu przez okres trzech lat.

Wobec wyrażonej zgody przez Obwinionego na zmianę warunków ukarania postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu (...) r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie przychylił się do treści uzgodnionego pomiędzy stronami postępowania wniosku o wydanie orzeczenia i wymierzenia uzgodnionej z Obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy i uwzględnił uzgodniony z Obwinionym wniosek o wydanie orzeczenia i wymierzenie Obwinionemu kary pieniężnej w kwocie 4 800,00 zł stanowiącej trzykrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę w kwocie 1600 zł obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego tj. w dniu (...) r. określonej w art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych oraz na wymierzenie kary dodatkowej zakazu wykonywania patronatu określonej w art. 65 ust. 2a ustawy o radcach prawnych na czas trzech lat .

Obwiniony w trakcie rozprawy został także pouczone przez Sąd, że zgodnie z przepisem art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych w razie ukarania koszty postępowania ponosi Obwiniony, a zgodnie z § 4 Uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego do postępowań dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie Uchwały i do tego czasu nie zakończonych w danej instancji stosuje się dotychczasowe przepisy o kosztach postępowania.

W świetle powyższego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Na wstępie należy wskazać, że w niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o advokaturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1778), co wynika z treści art. 6 ustawy zmieniającej.

Zgodnie z treścią art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania orzeczenia o ukaraniu, radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej przez radcę prawnego został uregulowany zarówno w ustawie o radcach prawnych w art. 3 ust. 3 – 5 jak i w Rozdziale III Tytuł 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz w art. 9 tegoż Kodeksu i jest podstawowym obowiązkiem radcy prawnego oraz jedną z zasad wykonywania zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych : [...] radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie, a radca prawny nie może być zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy

zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę” [...] (ust. 4 i 5 art. 3 ustawy o radcach prawnych). Przepisy ustawy o radcach prawnych i przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowią o kształcie normatywnym tajemnicy zawodowej radcy prawnego, którą objęte są wszelkie informacje, o których radca prawny dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej. Jak wynika z art. 9 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego „[...] obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej w stosunku do wszelkich informacji uzyskanych od klienta w związku ze świadczeniem pomocy prawnej jest podstawą zaufania klienta do radcy prawnego i właściwego świadczenia usług prawnych. Zachowanie tajemnicy zawodowej stanowi istotę gwarancji wolności jednostki oraz prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości” [...]. Stosownie do przepisu art. 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego „[...] Do istoty zawodu radcy prawnego należy uzyskiwanie od klienta w zaufaniu informacji, których klient nie ujawniłby nikomu.” (ust. 1) Radca prawny zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym dowiedział się w związku z wykonywaniem czynności zawodowych (ust. 2). Obowiązek zachowania tajemnicy obejmuje wszystkie uzyskane przez radcę prawnego informacje, niezależnie od ich formy lub sposobu ich utrwalenia, a także obejmuje nie tylko zakaz ujawnienia informacji, lecz także skorzystania z nich w interesie własnym, bądź osoby trzeciej. (ust. 3). Radca prawny obowiązany jest zachować w tajemnicy, także wobec sądu i innych organów orzekających w sprawie, przebieg i treść pertraktacji ugodowych (ust. 4) „[...]”.

Podkreślenia w stanie faktycznym i prawnym niniejszej sprawy wymaga, że obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej jest nieograniczony w czasie i trwa także po ustaniu stosunku prawnego, na podstawie którego radca prawny świadczył pomoc prawną (art. 15 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego). Wyżej powołane przepisy ustawy o radcach prawnych oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w sposób jednoznaczny określają treść i zakres tajemnicy zawodowej radcy prawnego. Wzmocnieniu ochrony tej tajemnicy służy także zakaz z art. 17 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego celem jest wyłączenie zaistnienia sytuacji kolizyjnej, w której radca prawny mógłby się znaleźć, gdyby został wezwany w charakterze świadka przez sąd celem złożenia zeznań na okoliczności objęte tajemnicą zawodową (w takiej sytuacji byłby zobowiązany odmówić składania zeznań na podstawie art. 180 k.p.k. w postępowaniu karnym, zaś odmówić odpowiedzi na pytania z mocy art. 241 k.p.c. - w postępowaniu cywilnym; zauważyć też należy, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują trybu zwolnienia radcy prawnego z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej). Zgromadzone w postępowaniu dowody oraz przyznanie się Obwinionego (...) do popełnienia zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego w złożonym wniosku o dobrowolne poddanie się karze bezspornie i ponad wszelką wątpliwość wskazują, że Obwiniony radca prawny (...) był pełnomocnikiem p. (...) i

w jej imieniu występował wobec pozostałych wspólniczek spółki cywilnej(...). Bezsprzecznie również wszelkie okoliczności o sprawie były mu znane w związku z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, a więc były objęte tajemnicą zawodową. Jak jednoznacznie także wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie Obwiniony radca prawny (...) uczestniczył w pertraktacjach ugodowych pomiędzy wspólniczkami, a następnie – wobec ich bezskuteczności – przygotował i złożył w imieniu (...) pozew do sądu przeciwko jednej z nich, a po wypowiedzeniu pełnomocnictwa złożył w toczącym się postępowaniu zeznania na okoliczności objęte pertraktacjami ugodowymi a więc objęte tajemnicą zawodową radcy prawnego.

Słusznie we wniosku o ukaranie wywodzi Rzecznik Dyscyplinarny, że „[...] „Zamiana” przed sądem swojej roli procesowej – z pełnomocnika na świadka w sprawie i złożenie zeznań na okoliczności o których dowiedział się w związku z reprezentowaniem p. (...) wobec pozostałych wspólniczek, jest zachowaniem godzącym w tajemnicę zawodową radcy prawnego i naruszającym godność tego zawodu i istotę gwarancji wolności jednostki i prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Z art. 12 ust. 4 Kodeksu Etyki wynika jednoznacznie, że tajemnica zawodowa obejmuje także przebieg i treść pertraktacji ugodowych i ma w tym zakresie charakter bezwzględny także wobec sądów i innych organów orzekających w sprawie. Dodatkowo nadmienić należy, że w przedmiotowej sprawie informacje objęte tajemnicą zawodową radcy prawnego (...) nie dotyczyły tylko reprezentowanej przez niego p. (...), ale także innych uczestników spotkania w dniu (...)r. oraz dalszych pertraktacji ugodowych pomiędzy skonfliktowanymi stronami, tak więc zgoda p. (...) na ujawnienie informacji objętych tajemnicą zawodową jest tu pozbawiona jakiegokolwiek skuteczności w kontekście obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. „[...]”

Jak dalej również słusznie wskazuje Rzecznik Dyscyplinarny we wniosku o ukaranie i Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela w całości ten pogląd i stanowisko oparte na poglądach doktryny oraz wyjątkowo bogatym dorobku orzecznictwem „[...]” w orzecznictwie dyscyplinarnym podnosi się, że obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej radcy prawnego został ustanowiony nie tylko w interesie samego klienta, ale także w interesie samego zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego i zgoda klienta na ujawnienie informacji objętych tajemnicą nie ma znaczenia dla ciążącego na radcy prawnym obowiązku jej dochowania. I tak np. w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012 r. SDI 32/12, stwierdzono, że: „Tajemnica zawodowa radcy prawnego, obejmująca wszystko, o czym dowiedział się on w związku z udzielaniem porady prawnej i prowadzeniem sprawy, wyklucza możliwość złożenia przez niego zeznań w charakterze świadka w postępowaniu karnym, w którym stroną jest osoba reprezentowana przez niego uprzednio w innych postępowaniach, bez uprzedniego zwolnienia z powyższej tajemnicy przez sąd w trybie określonym w art. 180 § 2 k.p.k., i to także wtedy, gdyby miał zeznawać na

prośbę swojego klienta i w jego interesie odnośnie okoliczności, które były przedmiotem jawnego procedowania przez Sąd w sprawach innych niż karne, a tym bardziej, gdyby dotyczyło to okoliczności związanych z pertraktacjami między stronami tamtych postępowań i wzajemnych ich stosunków, gdyż tajemnica zawodowa radcy prawnego stanowi dobro samo w sobie, jako element prawidłowego i etycznego wykonywania tej profesji.” Marginalnie zwrócić należy uwagę, że cyt. orzeczenie Sądu Najwyższego dotyczyło obowiązku złożenia zeznań w charakterze świadka przez radcę prawnego w postępowaniu karnym, w którym istnieje tryb zwolnienia z zachowania tajemnicy zawodowej. W sprawach cywilnych obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej ma charakter bezwzględny, bowiem brak jest możliwości zwolnienia radcy prawnego z tego obowiązku i tym samym – zeznawania po takim zwolnieniu na okoliczności objęte tajemnicą zawodową. „Nakaz zachowania tajemnicy zawodowej przez radcę prawnego stanowi jego powinność zawodową i nie ma on prawa, bez takiego zwolnienia, dysponować swoją wiedzą potrzebną organom procesowym (zob. np. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 marca 2009 r., II AKz 110/09, OSN PiPr 2009, nr 10, poz. 47 i KZS 2009, nr 4, poz. 39, czy z dnia 16 czerwca 2010 r., II AKz 198/10, KZS 2010, nr 9, poz. 32), tajemnica zawodowa radcy prawnego stanowi dobro samo w sobie, jako element prawidłowego i etycznego wykonywania tej profesji. Tak rozumiana tajemnica zawodowa radcy prawnego dotyczy także innych postępowań, w których byłby on powołany na świadka, z tym, że z uwzględnieniem wówczas zakazu płynącego z art. 3 ust. 5 ustawy o radcach prawnych, jeżeli w danym postępowaniu nie jest przewidziana możliwość zwolnienia radcy prawnego od obowiązku zachowania tajemnicy” (z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012r. SDI 32/12). W orzecznictwie dyscyplinarnym podnosi się też, że nakaz zachowania w tajemnicy „wszystkiego”, o czym radca taki dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej oznacza, iż „jest całkowicie obojętne, z jakiego źródła przedstawiciel zawodu uzyskał wiadomości objęte tajemnicą oraz jaki mają charakter i znaczenie dla klienta, czy organu procesowego” (tak: SN z dnia 2 czerwca 2011 r., SDI 13/11, OSNwSD 2011, poz. 210, s. 212). W kontekście niniejszej sprawy wskazać należy także wyjaśnienie istoty tajemnicy zawodowej w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2011 r., SDI 13/11: „O istnieniu tajemnicy zawodowej decyduje nie tyle stopień znajomości danej informacji wśród osób trzecich, lecz element normatywny w postaci istnienia prawnego obowiązku zachowania tajemnicy w dyskrekcji. Taki obowiązek nakłada na radców prawnych art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych „uwagi na szczególną rolę radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego obowiązek ten został określony bardzo szeroko, albowiem zakresem definicyjnym tajemnicy objęte zostało „wszystko, o czym radca prawny dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej”. *Lege non distinguente* dla zakreślenia granic przedmiotowych obowiązku zawodowej dyskrekcji jest całkowicie obojętne, z

jakiego źródła przedstawiciel zawodu uzyskał wiadomości objęte tajemnicą oraz jaki mają charakter i znaczenie dla klienta czy organu procesowego. Istotne jest natomiast, aby istniał związek pomiędzy uzyskaniem danej informacji, a faktem prowadzenia sprawy lub udzielania pomocy prawnej. Dla ustalenia zakresu przedmiotowego tajemnicy zawodowej, odnośnie związku między wykonywaniem zawodu a uzyskaniem informacji należy przeprowadzić test *conditio sine qua non*, polegający na odpowiedzi na pytanie, czy gdyby nie wykonywanie czynności stanowiących treść danego zawodu, jego przedstawiciel uzyskałby daną wiadomość? Odpowiedź negatywna wskazywałaby na istnienie związku między wykonywanym zawodem, a uzyskaną informacją, a co za tym idzie, za zakwalifikowaniem jej jako tajemnicy zawodowej (zob. M. Rusinek, Tajemnica zawodowa i jej ochrona w polskim procesie karnym, Warszawa 2007, str. 55). Tajemnicy zawodowej nie stanowi wyłącznie informacja przekazana przez klienta jako poufna, ale także ta, uzyskana w inny sposób w związku z wykonywaniem zawodu. Osoba, której świadczona jest pomoc prawna nie może zwolnić radcy prawnego z obowiązku zachowania tajemnicy. Tajemnica zawodowa adwokata czy radcy prawnego wynika z mocy ustawy, ma bowiem na celu ochronę nie tylko interesu prywatnego, lecz chroni również interesy danych samorządów zawodowych, a także ma na względzie dobro wymiaru sprawiedliwości. Z tego względu instytucja ta ma charakter *ius cogens*, a nie *ius dispositivum*. Nietrafne jest więc twierdzenie (...), że wyłącznie klient decyduje o tym, co w danej sprawie, w której radca prawny występuje w jego imieniu uznaje za poufne lub nie. Tajemnica zawodowa radcy prawnego obejmuje zatem informacje uzyskane nie tylko od klienta, ale także od osoby trzeciej, a także od przeciwnika procesowego (...). Wystarczającą przesłanką dla zaistnienia obowiązku przestrzegania tajemnicy zawodowej jest stwierdzenie związku przyczynowego, zachodzącego między wykonywanym zawodem, a uzyskaniem określonych informacji, ustalonego według teorii ekwiwalencyjnej (...). Marginalnie zauważyć także należy, że naruszenie tajemnicy zawodowej jest zachowaniem na tyle społecznie szkodliwym, że wypełnia ono znamiona przestępstwa z art. 266 § 1 kodeksu karnego. „[...]”

W świetle powyższego, oczywistym i bezspornym jest, że Obwiniony radca prawny (...) składając zeznania w charakterze świadka na rozprawie przed sądem ujawnił informacje objęte tajemnicą zawodową, o których dowiedział się jako pełnomocnik wypełnił swoim zachowaniem znamiona przewinienia dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 9 i art. 12 ust. 1- 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Postępowanie Obwinionego radcy prawnego (...) polegające ujawnieniu informacji objętych tajemnicą zawodową radcy prawnego było sprzeczne z prawem – art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, sprzeczne z zasadami etyki – art. 9 i art. 12

ust. 1 -4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego a także sprzeczne z godnością zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego.

Obwiniony radca prawny (...) na rozprawie w dniu (...) r. uzgodnił zmianę (modyfikację) złożonego wniosku o dobrowolne poddanie się karze i wyraził zgodę na ukaranie karą dyscyplinarną tj. karą pieniężną, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych w wysokości trzykrotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego w kwocie 4800 zł. oraz karą, o której mowa w art. 65 ust. 2a ustawy o radcach prawnych tj. zakazu wykonywania patronatu przez okres lat trzech. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uwzględniając zmodyfikowany i uzgodniony z Obwinionym i Rzecznikiem Dyscyplinarnym wniosek miał na uwadze stosownie do przepisu art. 387 § 2 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 74 ¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, że okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego nie budziły wątpliwości a cele postępowania dyscyplinarnego zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości. Uzgodniona ze stronami w trakcie rozprawy w dniu (...) r. kara dyscyplinarna określona art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych jest w ocenie Sądu adekwatna zarówno do winy oraz stopnia szkodliwości społecznej popełnionego przez Obwinionego przewinienia dyscyplinarnego .

Niewątpliwie kara upomnienia (początkowo wnioskowana przez Obwinionego) i kara nagany należą do najłagodniejszych kar dyscyplinarnych określonych w art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, stąd w ocenie Sądu powinny być stosowane z rozumą i przy najłżejszych przewinieniach dyscyplinarnych, zarówno pod względem przedmiotowym, jak i podmiotowym. Popełnione przez Obwinionego przewinienie dyscyplinarne jednakże bez wątpienia, w sposób oczywisty i jednoznaczny godzi w istotę zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego i w jedną z podstawowych i fundamentalnych zasad wykonywania tego zawodu, a tym samym w jego powagę i autorytet. Ranga tego przewinienia dyscyplinarnego zweryfikowana przez pryzmat wszystkich okoliczności sprawy uzasadnia w pełni zarówno kategorię wymierzonej Obwinionemu kary pieniężnej, - kolejnej po karze upomnienia i nagany w katalogu kar przewidzianych we wspomnianym wyżej przepisie art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych- jak i jej wysokość. Kara dyscyplinarna orzeczona za przewinienie dyscyplinarne godzące w istotę zawodu radcy prawnego powinna być w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego dolegliwa aby spełnić rolę prewencyjną stanowiącą przesłanie zarówno dla Obwinionego jak i pozostałych członków samorządu radców prawnych, co do skutków i konsekwencji braku przestrzegania tajemnicy zawodowej jako nierespektowania jednego z podstawowych obowiązków radcy prawnego .

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania znajduje swoje oparcie w przepisie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych.

Stosownie do tego przepisu „ [...] W razie ukarania koszty postępowania ponosi Obwiniony.” [...]. W niniejszej sprawie, o czym Obwiniony był uprzedzony i pouczony w trakcie rozprawy w dniu (...) r.,- do kosztów postępowania zastosowanie miały przepisy dotychczasowe zgodnie z § 4 Uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego. Do postępowań dyscyplinarnych wszczętych bowiem przed dniem wejścia w życie Uchwały (a tak jest w niniejszej sprawie) i do tego czasu nie zakończonych w danej instancji stosuje się bowiem dotychczasowe przepisy o kosztach postępowania.

Na koszty postępowania dyscyplinarnego w łącznej wysokości 1151 zł (słownie jeden tysiąc sto pięćdziesiąt jeden złotych) składają się: koszty delegacji sędziego w kwocie 62, 68 zł, koszty ryczałtu członków składu orzekającego określone Uchwałą Nr 10 Prezydium Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia 23 czerwca 2008 r, której tekst jednolity został ogłoszony Uchwałą Nr 38/IX/2014 Prezydium Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia 02 czerwca 2014 r. w łącznej wysokości 1050 zł oraz koszty korespondencji doręczanej w sprawie stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości i Krajowej Radzie Radców Prawnych w Warszawie w łącznej wysokości 38,32 zł.

Mając powyższe na uwadze, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

Przewodniczący

Grzegorz Koksanowicz

Członkowie

Urszula Nieborak

Jerzy Piskorski

POUCZENIE

Na podstawie art. 70⁴ ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) od niniejszego orzeczenia stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w terminie czternastu dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem.